

Hermans

Minister **Hermans**: Als de heer Van Vugt zegt "in plaats van", schetst hij een karikatuur van mijn positie en op die manier heeft nog nooit iemand een examen gehaald, zeker niet in deze Kamer. Het is werkelijk te gek voor woorden dat hij niet ziet dat de aflossing van de staatsschuld een structurele verbetering van de uitgaven mogelijk maakt. Het is mijn wens dat van het geld dat zo vrijkomt, zoveel mogelijk naar onderwijs gaat. Overigens is mijn wens in de Voorjaarsnota gehonoreerd. Staatsschuldreductie is een logische stap en ik heb in de discussie over de Zalmnorm dan ook niet gekozen voor de 50/50-verdeling maar voor de 100%-optie. Alleen op die manier zijn namelijk maximale investeringen in het onderwijs mogelijk. Natuurlijk wil ook ik extra investeringen in het onderwijs. Dit moeten dan echter wel structurele en geen incidentele extra investeringen zijn. Overigens bevat de Voorjaarsnota zowel structurele als eenmalige, conjuncturele elementen.

Ik ben verder helemaal geen principiële tegenstander van de verhoging van de basisbeurs. Ik heb dat ook nooit beweerd. Wat ik heb gezegd, is dat het mijn politieke afweging is om die 0,5 mld. te gebruiken voor andere prioriteiten. Ik kies al met al voor specifieke diepte-investeringen in de kwaliteit van het onderwijs en niet voor een verhoging van de basisbeurs.

Voorzitter! De heer Ginjaar heeft gesproken over ijkpunten in de beoordeling van programma's en in de afspraken die met studenten worden gemaakt. Als een student specifieke afspraken heeft gemaakt over de invulling van een studieperiode, kan hij besluiten om aan het einde van die periode iets anders te gaan doen, bijvoorbeeld werken. Als hij zich weer inschrijft aan de universiteit, moeten er dan wel nieuwe afspraken worden gemaakt. Hij kan ook zelf aangegeven dat hij zich binnen drie maanden zal melden om afspraken te maken over de manier waarop hij zijn studie zal voortzetten. Er mag geen sprake zijn van vrijblijvendheid en er zullen dan ook afspraken moeten worden gemaakt tussen de student en de instelling over de wijze waarop zijn studieprogramma het beste kan worden ingevuld. Ik schat in dat in de komende tijd een begin zal worden gemaakt met het aanbieden van programma's met verschillende

tempo's, verschillende modules en verschillende volgorden van modules, waaruit studenten kunnen kiezen. Ik schat ook in dat de diversiteit in de komende jaren zal toenemen. Die programma's zullen ook afspraken bevatten over de uiterste houdbaarheidsdatum van tentamens en over de consequenties van het verlopen van tentamens. Velen van ons zullen het hebben meegemaakt. Je baalde vreselijk als tentamens waren verlopen, omdat je dan helemaal opnieuw kon beginnen. Maar je had het uiteindelijk aan jezelf te danken, want je wist het. Er was echter maar een mogelijkheid: het volgen van het programma en de studie zoals door de universiteit of hogeschool aangaf. In het nieuwe stelsel zal het mogelijk zijn om dat anders op te zetten.

De heer Schuyer heeft een vraag gesteld over de toets na het eerste jaar. De propedeuse in de universiteit is een herkenbare toets. Ook bij de HBO-instellingen is er na het eerste jaar uit onderwijskundige optiek een mogelijkheid om te bekijken of men wil doorgaan met die opleiding. Er is sprake van een aantal onderwijskundige elementen. Ik geef toe dat ook na dat eerste jaar de vraag is of alleen die onderwijskundige elementen een rol spelen dan wel of nadrukkelijk ook de studie-financiering een reden vormt. Die speelde natuurlijk ook een rol. Het moge duidelijk zijn dat daarin enige ruimte is ontstaan, doordat wij die nu anders hebben vormgegeven. Ik heb gezegd dat bij de bachelor-master na drie jaar in de universitaire opleiding op een tussenmoment kan worden gekeken of men moet stoppen na de bachelor dan wel of men kan doorgaan tot de master, welk type master dat dan ook moet zijn.

Voorzitter! Ik meen dat ik de vragen in tweede termijn heb beantwoord.

Mevrouw **Schoondergang-Horikx** (GroenLinks): Voorzitter! De minister zou nog ingaan op de uitwerking van het amendement op stuk nr. 57. Het betreft het terugbetalen van de aanvullende lening, als je te weinig inkomen hebt. De formulering was "betrekken bij". Ik heb gevraagd of dat betekent "bij elkaar optellen".

Minister **Hermans**: Ja, bij elkaar optellen.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De motie zal volgende week in stemming komen tegelijk met de motie die vanmiddag is ingediend naar aanleiding van de notitie Overgangsrecht in de sociale zekerheid. Ik verwacht de stemmingen met de herziene agenda voor volgende week aan het eind van de namiddag op dinsdag.

Sluiting 22.15 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op:

3 juli 2000 (hamerstukken)

Wijziging van de Kernenergiewet (implementatie richtlijn 96/29/ Euratom tot vaststelling van basisnormen voor de bescherming tegen stralingsgevaar) (26992);

Wijziging van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars teneinde kunstenaars met een eigen woning niet langer van een beroep op de Wet inkomensvoorziening kunstenaars uit te sluiten (27035);

Wijziging van de artikelen 19 en 77 van de Ziekenfondswet, artikel 62 van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en artikel 51 van de Wet financiering volksverzekeringen (27086);

Wijziging van de Wet op bijzondere medische verrichtingen en enige andere wetten (27090);
3/4 juli 2000

Wijziging van de Tracéwet (eerste tranche) (26343);

Nieuwe regels omtrent het openbaar vervoer, besloten busvervoer en taxivervoer (Wet personenvervoer 2000) (26456);
5 september 2000

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten omtrent de straf van onbetaalde arbeid ten algemene nutte (taakstraffen) (26114);

b. het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen door de

Besluiten en ingekomen stukken

vaste commissies voor
Justitie

te doen plaatsvinden op 12
september 2000:

Algehele herziening van de
Vreemdelingenwet (Vreemdelingen-
wet 2000) (26732);

Invoering van de Vreemdelingen-
wet 2000 en daarmee verband
houdende wijziging van diverse
wetten alsmede intrekking van de
Wet gemeentelijke zorg voor houders
van een voorwaardelijke vergunning
tot verblijf (Invoeringswet Vreemde-
lingenwet 2000) (26975);

Binnenlandse Zaken en de Hoge
Colleges van Staat

te doen plaatsvinden op 1 augustus
2000 en de plenaire behandeling op
12 september 2000:

Samenvoeging van de gemeenten
Sittard, Geleen en Born (26968);

Samenvoeging van de gemeenten
Broekhuizen, Grubbenvorst en Horst
(26969);

Samenvoeging van de gemeenten
Venlo en Tegelen en Belfeld (26970).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. het volgende door de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
aangenomen wetsvoorstel:

Wijziging van artikel 22, derde lid,
van de Welzijnswet 1994 (27155).

Dit wetsvoorstel zal in handen
worden gesteld van de desbetref-
fende commissie(s);

2. de volgende regeringsmissives:

een, van de minister van
Buitenlandse Zaken, ten geleide van
een verslag over de werkzaamheden
van de Veiligheidsraad in de maand
mei 2000 (griffiennr. 124250.9);

een, van alsvoren, ten geleide van
de tekst van het Verdrag tot wijziging
van het Verdrag tussen het Koninkrijk
der Nederlanden en de Republiek
Kaapverdië inzake sociale zekerheid
ondertekend te 's-Gravenhage op 18
december 1981, zoals gewijzigd en
ondertekend op 23 januari 1995
(griffiennr. 125729);

een, van de staatssecretaris van
Buitenlandse Zaken, ten geleide van
een fiche dat werd opgesteld door de
Werkgroep Beoordeling Nieuwe
Commissievoorstellen (BNC), inzake
"Voorstel voor een richtlijn van de
Raad tot instelling van een algemeen
kader betreffende de informatie en
de raadpleging van de werknemers

in de Europese Gemeenschap"
(griffiennr. 125664.1);

een, van de minister van Verkeer
en Waterstaat, ten geleide van een
ontwerpbesluit, houdende wijziging
van het Besluit radar- en bocht-
aanwijzerapparatuur Rijnvaart 1989
(griffiennr. 125731);

een, van de staatssecretaris van
Verkeer en Waterstaat, ten geleide
van het verslag over de doeltreffend-
heid en de effecten van de Wet op
de waterkering (griffiennr. 125735);

een, van de staatssecretaris van
Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
ten geleide van het eindrapport
"Evaluatieonderzoek Arboconvenant
Agrarische sectoren 1994-1999"
(griffiennr. 125730).

De voorzitter stelt voor, deze
missives voor kennisgeving aan te
nemen. De bijlagen zijn neergelegd
op het Centraal Informatiepunt ter
inzage voor de leden;

3. de volgende missive:

een, van de Algemene Rekenka-
mer, ten geleide van het rapport
"Beleidsinformatie Betuweroute"
(griffiennr. 125732).

De voorzitter stelt voor, deze missive
voor kennisgeving aan te nemen. De
bijlage is neergelegd op het Centraal
Informatiepunt ter inzage voor de
leden;

4. de volgende geschriften:

een, van Werkcomité Grondwets-
wijziging te Doorn, inzake wetsvoor-
stel 26243 (R1622) (Verandering in de
Grondwet van de bepalingen inzake
de verdediging) (griffiennr. 125060.1);

een, van Federatie Inwoners
Partijen Midden Nederland te
Maartensdijk, inzake wetsvoorstel
26904 (Herindeling Utrecht) (griffiennr.
125227.11);

een, van Burger en Gemeenschap
te Vleuten, inzake alsvoren (griffiennr.
125227.12);

een, van A.J. Vredenburg te
Rijswijk, inzake herindelingsplan Den
Haag en omstreken (griffiennr.
125738);

een, van J. Tuut, inzake wetsvoor-
stel 26657 (Gemeentelijke herindeling
West-Overijssel) (griffiennr.
124476.23);

een, van S. en F. Stevens-Haus,
inzake wetsvoorstel 26970 (Samen-
voeging Venlo en Tegelen en Belfeld)
(griffiennr. 125119.1).

Deze geschriften worden van belang
geacht voor de leden en plv. leden

van de vaste commissie voor
Binnenlandse Zaken en de Hoge
Colleges van Staat;

een, van J.M. Koster te Schiedam,
inzake wetsvoorstel 26873 (Wet
studiefinanciering 2000) (griffiennr.
125722).

Dit geschrift wordt van belang
geacht voor de leden en plv. leden
van de vaste commissie voor
Wetenschapsbeleid en Hoger
Onderwijs;

een, van Werkgroep Taal-
verdediging te Amsterdam, inzake de
Nederlandse taal (griffiennr. 125734).

Dit geschrift wordt van belang
geacht voor de leden en plv. leden
van de vaste commissies voor
Onderwijs, voor Wetenschapsbeleid
en Hoger Onderwijs en voor Cultuur;

een, van Klankbordgroep
Hoogmade, inzake aanleg HSL/A4
(griffiennr. 119032.29).

Dit geschrift wordt van belang
geacht voor de leden en plv. leden
van de vaste commissie voor Verkeer
en Waterstaat;

een adres van W.R. Hofdom te
Tiel, inzake betalingsregeling voor
zijn belastingaanslag (griffiennr.
125733).

Dit adres is in handen gesteld van de
commissie voor de Verzoekschriften.

De voorzitter stelt voor, deze
geschriften voor kennisgeving aan te
nemen.